

III

(Προπαρασκευαστικές πράξεις)

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

της 7ης Ιουνίου 2017

σχετικά με πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα πλαίσια προληπτικής αναδιάρθρωσης, τη δεύτερη ευκαιρία και μέτρα για την αύξηση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών αναδιάρθρωσης, αφερεγγυότητας και απαλλαγής, καθώς και για την τροποποίηση της οδηγίας 2012/30/ΕΕ

(CON/2017/22)

(2017/C 236/02)

Εισαγωγή και νομική βάση

Στις 22 Νοεμβρίου 2016 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα πλαίσια προληπτικής αναδιάρθρωσης, τη δεύτερη ευκαιρία και μέτρα για την αύξηση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών αναδιάρθρωσης, αφερεγγυότητας και απαλλαγής, καθώς και για την τροποποίηση της οδηγίας 2012/30/ΕΕ⁽¹⁾ (εφεξής «η προτεινόμενη οδηγία»). Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) θεωρεί ότι η προτεινόμενη οδηγία εμπίπτει στο πεδίο της αρμοδιότητάς της, ωστόσο δεν έχει λάβει χώρα σχετική διαβούλευση με την ίδια. Έτσι, ασκεί με την παρούσα το δικαίωμα που της παρέχει το άρθρο 127 παράγραφος 4 δεύτερη πρόταση της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης να υποβάλλει γνώμη στα κατάλληλα θεσμικά όργανα της Ένωσης για θέματα της αρμοδιότητάς της.

Η αρμοδιότητα της ΕΚΤ για τη διατύπωση γνώμης βασίζεται στο άρθρο 127 παράγραφος 4 δεύτερη πρόταση της Συνθήκης, καθώς η προτεινόμενη οδηγία περιέχει, μεταξύ άλλων, διατάξεις σχετικές, αφενός, με το καθήκον του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ) να συμβάλλει στην εκ μέρους των αρμόδιων αρχών ομαλή άσκηση πολιτικών που αφορούν τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος κατά το άρθρο 127 παράγραφος 5 της Συνθήκης και, αφετέρου, με τα καθήκοντα που ανατίθενται στην ΕΚΤ δυνάμει του άρθρου 127 παράγραφος 6 της Συνθήκης σχετικά με τις πολιτικές που αφορούν την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων. Εξάλλου, η προτεινόμενη οδηγία επηρεάζει την κατά το άρθρο 127 παράγραφος 1 της Συνθήκης υποχρέωση του ΕΣΚΤ να στηρίζει τις γενικές οικονομικές πολιτικές στην Ένωση, με την επιφύλαξη του πρωταρχικού στόχου του για τη διατήρηση της σταθερότητας των τιμών. Η παρούσα γνώμη εκδόθηκε από το διοικητικό συμβούλιο, σύμφωνα με το άρθρο 17.5 πρώτη πρόταση του εσωτερικού κανονισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

1. Γενικές παρατηρήσεις

- 1.1. Η ΕΚΤ επικροτεί τον κύριο στόχο της προτεινόμενης οδηγίας, ο οποίος συνίσταται στον περιορισμό των σημαντικότερων εμποδίων που προκαλεί στη διασυνориακή ροή κεφαλαίων η ετερογένεια των ρυθμιστικών πλαισίων των επιμέρους κρατών μελών σε θέματα αναδιάρθρωσης επιχειρήσεων και εταιρειών. Η προτεινόμενη οδηγία αποτελεί σημαντικό βήμα προς τη δημιουργία ενός νομικά δεσμευτικού ελάχιστου κοινού προτύπου σε ολόκληρη την Ένωση, ιδιαίτερα όσον αφορά τις διαδικασίες που προηγούνται του σταδίου της εκκαθάρισης των εταιρειών και την αναδιάρθρωση των επιχειρήσεων.
- 1.2. Αν και η προτεινόμενη οδηγία εισάγει ορισμένα πολύ σημαντικά μέτρα ελάχιστης εναρμόνισης των υφιστάμενων πλαισίων αναδιάρθρωσης, δεν υιοθετεί ολιστική προσέγγιση προς την κατεύθυνση της εναρμόνισης του δικαίου της αφερεγγυότητας, περιλαμβανομένης της αναδιάρθρωσης και της εκκαθάρισης, σε επίπεδο Ένωσης, ούτε επιχειρεί την εναρμόνιση βασικών πτυχών του, όπως: α) οι προϋποθέσεις κίνησης της διαδικασίας αφερεγγυότητας· β) ο κοινός ορισμός της αφερεγγυότητας· γ) η κατάταξη των απαιτήσεων στο πλαίσιο της διαδικασίας αφερεγγυότητας και δ) οι ανακλητικές αγωγές. Παρόλο που η ΕΚΤ αντιλαμβάνεται πλήρως τα σημαντικά νομικά και πρακτικά ζητήματα που ενδέχεται να εγείρει η υιοθέτηση μιας ολιστικής προσέγγισης λόγω των εκτεταμένων αλλαγών που θα συνεπαγόταν ένα τέτοιου είδους εγχείρημα από άποψη εμπορικού, αστικού και εταιρικού δικαίου, κρίνει ότι απαιτείται η λήψη πιο φιλόδοξων μέτρων για τη θέση κοινών βάσεων που θα ευνοήσουν την ουσιαστική εναρμόνιση των εθνικών δικαίων αφερεγγυότητας, διασφαλίζοντας μακροπρόθεσμα την πιο ολοκληρωμένη εναρμόνιση⁽²⁾ και συμβάλλοντας στην εύρυθμη λειτουργία της ένωσης των κεφαλαιαγορών.

⁽¹⁾ COM(2016) 723 final.

⁽²⁾ Βλέπε Diego Valiante, «Harmonising Insolvency Laws in the Euro Area: rationale, stocktaking and challenges», ειδική έκθεση αριθ. 153, Κέντρο Μελετών Ευρωπαϊκής Πολιτικής, Δεκέμβριος 2016.

- 1.3. Κοινό χαρακτηριστικό της διαδικασίας αφερεγγυότητας στα περισσότερα νομικά συστήματα, περιλαμβανομένης της εξυγίανσης εταιρειών και επιχειρήσεων, είναι δύο πρωταρχικοί στόχοι: α) η κατανομή του κινδύνου μεταξύ των συμμετεχόντων στην οικονομία της αγοράς κατά τρόπο προβλέψιμο, δίκαιο και διαφανή, η οποία αφορά και την ορθή εξισορρόπηση της σχέσης μεταξύ πιστωτή και οφειλέτη, και β) η προστασία και μεγιστοποίηση της αξίας προς όφελος όλων των ενδιαφερομένων, αλλά και της οικονομίας γενικότερα⁽³⁾. Η ανεπαρκής εξισορρόπηση των δικαιωμάτων οφειλετών και πιστωτών στις διαδικασίες αφερεγγυότητας θα μπορούσε να έχει δυσμενείς και απρόβλεπτες συνέπειες. Ένα καλά σχεδιασμένο πλαίσιο αφερεγγυότητας θα πρέπει να παρέχει κίνητρα σε όλους τους ενδιαφερομένους και να λαμβάνει δεόντως υπόψη πτυχές μακροοικονομίας. Εξάλλου, ένα προβλέψιμο διαδικαστικό πλαίσιο αφερεγγυότητας ενισχύει τις διασυνοριακές συναλλαγές στην κεφαλαιαγορά, ενώ ένα μη προβλέψιμο παρακλύει σημαντικά την περαιτέρω ολοκλήρωσή της, ιδίως διασυνοριακά. Αντίστοιχα, όσον αφορά τα υψηλά επίπεδα μη εξυπηρετούμενων δανείων που επιβαρύνουν σήμερα τους ισολογισμούς των ευρωπαϊκών τραπεζών, η προβλεψιμότητα και η διαφάνεια των διαδικασιών αφερεγγυότητας θα μπορούσαν να συμβάλουν στην ενίσχυση των προβληματικών αγορών χρεογράφων σε επίπεδο Ένωσης, οι οποίες επί του παρόντος έχουν κυρίως εγχώριο προσανατολισμό. Οι πρωταρχικοί στόχοι των διαδικασιών αφερεγγυότητας στα κράτη μέλη χρίζουν, τουλάχιστον, περαιτέρω εναρμόνισης και μιας κοινώς αποδεκτής εξισορρόπησης των δικαιωμάτων πιστωτών και οφειλετών.
- 1.4. Οι επιχειρήσεις στηρίζονται σε μεγάλο βαθμό σε συμβάσεις οι οποίες συστηματοποιούν την έννοια της εμπιστοσύνης και μειώνουν το κόστος και την αβεβαιότητα, υποστηρίζοντας ταυτόχρονα νέα επενδυτικά προγράμματα και επιχειρηματικές ευκαιρίες. Προκειμένου να μεγιστοποιηθεί η αξία μιας επιχείρησης για την οικονομία γενικότερα, καθίσταται αναγκαία η ενσωμάτωση ενός αποτελεσματικού πλαισίου αναδιάρθρωσης των μη χρηματοοικονομικών εταιρειών και επιχειρήσεων σε ένα οικονομικό και νομικό περιβάλλον που θα βοηθά βιώσιμες επιχειρήσεις στην αναδιάρθρωση των δραστηριοτήτων τους. Σε αντίθεση με μια μη βιώσιμη επιχείρηση, η οποία θα πρέπει να εκκαθαρίζεται με ταχείες διαδικασίες προκειμένου να μεγιστοποιείται η ανακτήσιμη αξία των στοιχείων του ενεργητικού της και να μειώνεται η αβεβαιότητα των πιστωτών και λοιπών ενδιαφερομένων, μια βιώσιμη επιχείρηση της οποίας τα διατηρήσιμα στοιχεία ενεργητικού μπορούν να έχουν μεγαλύτερη αξία σε σχέση με εκείνη που θα είχαν αν η ίδια εκκαθαριζόταν, ενδεχομένως να μπορεί να καταστεί εκ νέου αποδοτική για τους ενδιαφερομένους και να εξυπηρετήσει τις πληρωμές προς τους πιστωτές της, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα θέσεις εργασίας. Σε μια τέτοια περίπτωση η διάσωση της επιχείρησης θα πρέπει να επιτυγχάνεται τόσο με ανεπίσημες όσο και με επίσημες διαδικασίες. Ομολογουμένως η προοπτική της επίσημης διαδικασίας έχει σαφείς επιπτώσεις στο κόστος και στα κίνητρα για την επίτευξη συμφωνίας αναδιάρθρωσης. Αυτό σημαίνει ότι μια αποτελεσματικότερη λύση για την αναδιάρθρωση μιας επιχείρησης εν λειτουργία μπορεί να ενισχύσει τη διατήρηση της αξίας της και να εξασφαλίσει μια σωστή ισορροπία στη σχέση της με τους πιστωτές, ιδίως τους μη εξασφαλισμένους. Το δικαίωμα κίνησης της διαδικασίας προληπτικής αναδιάρθρωσης και επίτευξης σχεδίου αναδιάρθρωσης, η δυνατότητα των πιστωτών να αποφασίζουν κατά πλειοψηφία και η δυνατότητα διορισμού επαγγελματιών ειδικευμένων στον τομέα της αναδιάρθρωσης αποτελούν στοιχεία που μπορούν να συμβάλουν στη διατήρηση της αξίας της επιχείρησης. Η προσέγγιση αυτή επιτρέπει εξάλλου την υποστήριξη και προαγωγή της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, δημιουργώντας τα κατάλληλα κίνητρα σε οφειλέτες και πιστωτές. Οι οφειλέτες που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσχέρειες προτρέπονται να έρχονται έγκαιρα σε επαφή με τους πιστωτές κατά τρόπο ουσιαστικό, αντί να στηρίζονται στις δυνατότητες ανοχής των τελευταίων, οι δε βιώσιμες επιχειρήσεις μπορούν να διακρίθουν από τις μη βιώσιμες, επωφελούμενες και αυτές από τη βιώσιμη αναδιάρθρωση. Παρομοίως, παρά τους περιορισμούς που ενδέχεται να επιφέρει η αναστολή των ατομικών καταδιώξεων στην άμεση άσκηση των δικαιωμάτων των πιστωτών, οι τελευταίοι μπορούν να επωφεληθούν από το μειωμένο κόστος της αναδιάρθρωσης χρέους, την έγκαιρη και ευκολότερη πρόσβαση στις ασφάλειες και, επομένως, τις υψηλότερες αξίες των ασφαλειών, την εμβάθυνση των αγορών προβληματικών δανείων και τη θετική επίδραση που το εν λόγω πλαίσιο μπορεί να έχει στην πειθαρχία των οφειλετών.
- 1.5. Πέραν των νομοθετικών μεταρρυθμίσεων θα μπορούσε να εξεταστεί η θέσπιση κώδικα βέλτιστων πρακτικών ή αρχών ως εργαλείου προσανατολισμού των εθνικών δικαίων αφερεγγυότητας προς μια πιο εναρμονισμένη προσέγγιση μακροπρόθεσμα. Επίσης, η υιοθέτηση από όλα τα κράτη μέλη των υφιστάμενων αναγνωρισμένων διεθνών προτύπων, όπως το υπόδειγμα νόμου για τη διασυνοριακή αφερεγγυότητα (Model law on cross-border insolvency) της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για το Διεθνές Εμπορικό Δίκαιο (United Nations Commission on International Trade Law – UNCITRAL)⁽⁴⁾, θα μπορούσε επίσης να συμβάλει στη μεγαλύτερο βαθμό εναρμόνιση.
- 1.6. Επίσης, ο ορισμός των γεγονότων που μπορούν να προκαλέσουν την κίνηση διαδικασιών εξυγίανσης διαφέρει ουσιαστικά στα εθνικά δίκαια⁽⁵⁾. Η παρούσα πρόταση προσφέρει μια μοναδική ευκαιρία θέσπισης ενός πανευρωπαϊκού καθεστώτος που θα στηρίζεται σε κοινές βασικές έννοιες και εναρμονισμένα βασικά στοιχεία.
- 1.7. Τέλος, αν και εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της προτεινόμενης οδηγίας οι διαδικασίες οι οποίες αφορούν οφειλέτες που είναι πιστωτικά ιδρύματα, επιχειρήσεις επενδύσεων και οργανισμοί συλλογικών επενδύσεων, κεντρικοί αντισυμβαλλόμενοι και κεντρικά αποθετήρια αξιών, ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις και άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και οντότητες του άρθρου 1 παράγραφος 1 της οδηγίας 2014/59/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του

⁽³⁾ Βλέπε Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ), «Orderly & Effective Insolvency Procedures: Key Issues», 1999, διαθέσιμο στον δικτυακό τόπο του ΔΝΤ (www.imf.org).

⁽⁴⁾ Διαθέσιμο στον δικτυακό τόπο της UNCITRAL (www.uncitral.org).

⁽⁵⁾ Βλέπε Diego Valiante, ό.π., σσ. 11-12· και Gerard McCormack κ.ά., «Study on a new approach to business failure and insolvency, Comparative legal analysis of the Member States' relevant provisions and practices, Tender No JUST/2014/JCOO/PR/CIVI/0075», Ιανουάριος 2016, κεφάλαιο 5.2.

Συμβουλίου ⁽⁶⁾, μπορούν και αυτοί να υποστούν έμμεσες συνέπειες λόγω του αντίκτυπου των διατάξεων της στις χρηματοοικονομικές συμβάσεις που συνάπτουν με τους αντισυμβαλλομένους στις εμπορικές τους δραστηριότητες (βλέπε ενδεικτικά παράγραφο 2.4 για την εκτελεστότητα των ρυθμίσεων εκκαθαριστικού συμψηφισμού). Ακόμη, οι συνέπειες και το πεδίο εφαρμογής της αναστολής των ατομικών καταδιώξεων, όπως το εάν αυτή καταλαμβάνει και τα περιουσιακά στοιχεία που ο οφειλέτης έχει παράσχει ως ασφάλεια για απαιτήσεις του πιστωτή, θα πρέπει να αξιολογηθούν προσεκτικά και από την άποψη του πιθανού αντίκτυπου τους στις εποπτικές κεφαλαιακές απαιτήσεις, ιδίως από την άποψη των τεχνικών μείωσης του κινδύνου σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁷⁾. Εν προκειμένω απαιτείται μια ακριβέστερη εξέταση της νομικής σχέσης μεταξύ της προτεινόμενης οδηγίας και των βασικών διατάξεων της ενωσιακής χρηματοπιστωτικής νομοθεσίας, συμπεριλαμβανομένου του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁸⁾, της οδηγίας 98/26/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁹⁾, της οδηγίας 2002/47/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁰⁾ και της οδηγίας 2014/59/ΕΕ. Θα πρέπει προς τούτο να δοθεί μεγάλη προσοχή σε τυχόν ανεπιθύμητες συνέπειες.

2. Ειδικές παρατηρήσεις

2.1. Ορισμός των διαδικασιών αφερεγγυότητας κατά το ενωσιακό δίκαιο

Η προτεινόμενη οδηγία ενισχύει τον υφιστάμενο κατακερματισμό όσον αφορά τον ορισμό των διαδικασιών αφερεγγυότητας στα κείμενα των σχετικών ενωσιακών νομικών πράξεων ⁽¹¹⁾ και παρεκκλίνει από την προσέγγιση του κανονισμού (ΕΕ) 2015/848, στα παραρτήματα του οποίου παρατίθενται όλες οι καλυπτόμενες διαδικασίες αφερεγγυότητας. Αντί να οδηγεί σε περαιτέρω εννοιολογικό κατακερματισμό, η προτεινόμενη οδηγία θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί ως όχημα για τη μεγαλύτερη εναρμόνιση του συγκεκριμένου ορισμού.

2.2. Πιθανότητα αφερεγγυότητας

Στις περιπτώσεις που υπάρχει «πιθανότητα αφερεγγυότητας» η προτεινόμενη οδηγία απαιτεί από τα κράτη μέλη να διασφαλίζουν την πρόσβαση των οφειλετών που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσχέρειες σε ένα αποτελεσματικό πλαίσιο προληπτικής αναδιάρθρωσης, το οποίο θα τους παρέχει τη δυνατότητα να αναδιαρθώσουν τα χρέη ή την επιχείρησή τους, να αποκαταστήσουν τη βιωσιμότητα αυτών και να αποφύγουν την αφερεγγυότητα. Δεδομένου ότι η έννοια της «πιθανότητας αφερεγγυότητας» είναι καθοριστικής σημασίας για το πλαίσιο αναδιάρθρωσης, θα πρέπει να οριστεί ειδικότερα στην προτεινόμενη οδηγία και να μην αφεθεί στην απόλυτη διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών. Ειδικότερα, θα πρέπει να δοθούν στους εθνικούς νομοθέτες περαιτέρω κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με το πεδίο και το περιεχόμενό της. Ως εναλλακτική της ενσωμάτωσής τους στην προτεινόμενη οδηγία οι κατευθυντήριες αυτές γραμμές θα μπορούσαν να περιληφθούν σε κανονιστικά τεχνικά πρότυπα που θα εγκρίνει η Επιτροπή κατ' εξουσιοδότηση.

2.3. Η ανάγκη σαφούς ιεράρχησης της προτεινόμενης οδηγίας έναντι άλλων ενωσιακών νομικών πράξεων που επηρεάζουν τη σταθερότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών και αξιολόγησης του αντίκτυπού της σε άλλες ενωσιακές νομικές πράξεις

Το άρθρο 31 της προτεινόμενης οδηγίας προβλέπει ότι η συγκεκριμένη οδηγία δεν θίγει την εφαρμογή των οδηγιών 98/26/ΕΚ και 2002/47/ΕΚ ή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012. Επιπλέον, η αιτιολογική σκέψη 43 αναφέρει ότι η σταθερότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις συμφωνίες παροχής χρηματοοικονομικής ασφάλειας, ιδίως όταν η ασφάλεια παρέχεται σε σχέση με τη συμμετοχή σε καθορισμένα συστήματα ή σε πράξεις κεντρικών τραπεζών και όταν παρέχονται περιθώρια σε κεντρικούς αντισυμβαλλομένους. Η ίδια αιτιολογική σκέψη αναφέρει ακόμη ότι επειδή η αξία των χρηματοπιστωτικών μέσων που παρέχονται ως ασφάλεια μπορεί να είναι πολύ ασταθής, είναι πολύ σημαντικό, πριν από τυχόν πτώση της αξίας τους, να υπάρχει δυνατότητα άμεσης ρευστοποίησής τους.

Χάριν της επίτευξης μεγαλύτερης ασφάλειας δικαίου και παροχής σαφών κατευθύνσεων στα κράτη μέλη, θα ήταν προτιμότερο να οριστεί με τρόπο σαφή η ιεραρχία μεταξύ της προτεινόμενης οδηγίας και των ειδικότερα οριζόμενων νομικών πράξεων της Ένωσης, διά ρητής πρόβλεψης στο άρθρο 31 ότι εν προκειμένω κατισχύουν οι διατάξεις των τελευταίων.

⁽⁶⁾ Οδηγία 2014/59/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τη θέσπιση πλαισίου για την ανάκαμψη και την εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων και για την τροποποίηση της οδηγίας 82/891/ΕΟΚ του Συμβουλίου, και των οδηγιών 2001/24/ΕΚ, 2002/47/ΕΚ, 2004/25/ΕΚ, 2005/56/ΕΚ, 2007/36/ΕΚ, 2011/35/ΕΕ, 2012/30/ΕΕ και 2013/36/ΕΕ, καθώς και των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 και (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (ΕΕ L 173 της 12.6.2014, σ. 190).

⁽⁷⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (ΕΕ L 176 της 27.6.2013, σ. 1).

⁽⁸⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2012, για τα εξωχρηματοπιστηριακά παράγωγα, τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους και τα αρχεία καταγραφής συναλλαγών (ΕΕ L 201 της 27.7.2012, σ. 1).

⁽⁹⁾ Οδηγία 98/26/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Μαΐου 1998, σχετικά με το αμετάκλητο του διακανονισμού στα συστήματα πληρωμών και στα συστήματα διακανονισμού αξιογράφων (ΕΕ L 166 της 11.6.1998, σ. 45).

⁽¹⁰⁾ Οδηγία 2002/47/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Ιουνίου 2002, για τις συμφωνίες παροχής χρηματοοικονομικής ασφάλειας (ΕΕ L 168 της 27.6.2002, σ. 43).

⁽¹¹⁾ Βλέπε π.χ. ορισμούς των εννοιών «διαδικασίες αφερεγγυότητας», «διαδικασίες εκκαθάρισης» και «μέτρα εξυγίανσης» στον κανονισμό (ΕΕ) 2015/848 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ης Μαΐου 2015, περί των διαδικασιών αφερεγγυότητας (ΕΕ L 141 της 5.6.2015, σ. 19), στην οδηγία 2002/47/ΕΚ και στην οδηγία 2001/24/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Απριλίου 2001, για την εξυγίανση και την εκκαθάριση των πιστωτικών ιδρυμάτων (ΕΕ L 125 της 5.5.2001, σ. 15), αντίστοιχα.

Επιπλέον, θα πρέπει να διευκρινιστεί σε ποιο βαθμό οι οντότητες που διέπονται από τις διατάξεις των οδηγιών 2009/110/ΕΚ⁽¹²⁾ και (ΕΕ) 2015/2366⁽¹³⁾ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, δηλαδή τα ιδρύματα πληρωμών και τα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος, μπορούν να αξιοποιήσουν το πλαίσιο προληπτικής αναδιάρθρωσης της προτεινόμενης οδηγίας. Οι εν λόγω οντότητες απαιτείται να διασφαλίζουν τα κεφάλαια που λαμβάνουν από τους κατόχους ηλεκτρονικού χρήματος ή τους χρήστες υπηρεσιών πληρωμών, αντίστοιχα, διαχωρίζοντάς τα από εκείνα που χρησιμοποιούν για άλλες επιχειρηματικές τους δραστηριότητες⁽¹⁴⁾. Ο διαχωρισμός αυτός κεφαλαίων είναι ιδιαίτερα σημαντικός στην περίπτωση διαδικασιών αφερεγγυότητας που αφορούν τις συγκεκριμένες κατηγορίες ιδρυμάτων. Επειδή ούτε τα ιδρύματα πληρωμών ούτε τα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος εξαιρούνται ρητά από το πεδίο εφαρμογής της προτεινόμενης οδηγίας, θα πρέπει να αξιολογηθεί και να αποσαφηνιστεί η πιθανή επίδραση της αναστολής των μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης σε εκείνα, ενδεχομένως μέσω της προσθήκης σχετικής αιτιολογικής σκέψης ή μέσω της διεύρυνσης του καταλόγου των ενωσιακών νομικών πράξεων που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της προτεινόμενης οδηγίας στο άρθρο 31.

2.4. Εκτελεσιτότητα των ρυθμίσεων εκκαθαριστικού συμψηφισμού

Θα πρέπει να διευκρινιστεί σε ποιο βαθμό η προτεινόμενη οδηγία, συμπεριλαμβανομένης της αναστολής των μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης, θα ισχύσει χωρίς να επηρεάσει την εκτελεσιτότητα των συμφωνιών συμψηφισμού μεταξύ πιστωτικών και χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, αφενός, και των εταιρικών οφειλετών, αφετέρου. Γίνεται αντιληπτό ότι οι διαδικασίες προληπτικής αναδιάρθρωσης κατά την έννοια της προτεινόμενης οδηγίας θα εμπίπτουν στον ορισμό των μέτρων εξυγίανσης κατά την οδηγία 2002/47/ΕΚ, η οποία απαιτεί από τα κράτη μέλη να διασφαλίζουν τη δυνατότητα εφαρμογής ρήτρας εκκαθαριστικού συμψηφισμού στο πλαίσιο συμφωνίας παροχής χρηματοοικονομικής ασφάλειας και σύμφωνα με τους όρους αυτής, παρά την έναρξη ή τη συνέχιση μέτρων εξυγίανσης⁽¹⁵⁾. Πολλά εθνικά δίκαια περιέχουν μια ευρύτερη αναγνώριση της εκτελεσιτότητας των διατάξεων περί εκκαθαριστικού συμψηφισμού που βαίνει πέραν του πλαισίου των συμφωνιών παροχής χρηματοοικονομικής ασφάλειας, παρά την έναρξη διαδικασιών εξυγίανσης. Από την άλλη πλευρά, τα κράτη μέλη μπορούν να αποκλείσουν από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2002/47/ΕΚ συμφωνίες παροχής χρηματοοικονομικής ασφάλειας στις οποίες ένας εκ των συμβαλλομένων είναι κοινός εταιρικός οφειλέτης⁽¹⁶⁾. Αυτό θα καθιστούσε προβληματική την εκτέλεση των συμφωνιών εκκαθαριστικού συμψηφισμού με αντισυμβαλλόμενους κοινούς εταιρικούς οφειλέτες⁽¹⁷⁾. Ενδέχεται επίσης να έχει πρακτικές συνέπειες όσον αφορά την ικανότητα των πιστωτικών και χρηματοπιστωτικών οργανισμών να πληρούν τους όρους των συμβάσεων συμψηφισμού για σκοπούς αναγνώρισής τους ως επιλέξιμης μορφής μείωσης του πιστωτικού κινδύνου και μείωσης του κινδύνου βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013⁽¹⁸⁾. Η εισαγωγή ενός πλαισίου προληπτικής αναδιάρθρωσης σε επίπεδο Ένωσης απαιτεί προσεκτική εξέταση του ζητήματος αυτού.

Στις περιπτώσεις που η ΕΚΤ συνιστά την τροποποίηση της προτεινόμενης οδηγίας, συγκεκριμένες προτάσεις διατύπωσης περιλαμβάνονται σε τεχνικό κείμενο εργασίας και συνοδεύονται από τη σχετική αιτιολογία. Το τεχνικό κείμενο εργασίας διατίθεται στην αγγλική γλώσσα στον δικτυακό τόπο της ΕΚΤ.

Φρανκφούρτη, 7 Ιουνίου 2017.

Ο Πρόεδρος της ΕΚΤ

Mario DRAGHI

⁽¹²⁾ Οδηγία 2009/110/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2009, για την ανάληψη, άσκηση και προληπτική εποπτεία της δραστηριότητας ιδρύματος ηλεκτρονικού χρήματος, την τροποποίηση των οδηγιών 2005/60/ΕΚ και 2006/48/ΕΚ και την κατάργηση της οδηγίας 2000/46/ΕΚ (ΕΕ L 267 της 10.10.2009, σ. 7).

⁽¹³⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2015/2366 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2015, σχετικά με υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά, την τροποποίηση των οδηγιών 2002/65/ΕΚ, 2009/110/ΕΚ και 2013/36/ΕΕ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 και την κατάργηση της οδηγίας 2007/64/ΕΚ (ΕΕ L 337 της 23.12.2015, σ. 35).

⁽¹⁴⁾ Βλέπε άρθρο 7 της οδηγίας 2009/110/ΕΚ και άρθρο 10 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/2366.

⁽¹⁵⁾ Βλέπε άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο ια) και άρθρο 7 της οδηγίας 2002/47/ΕΚ σχετικά με την κανονιστική αναγνώριση του συμβατικού συμψηφισμού.

⁽¹⁶⁾ Συγκεκριμένα, όταν ο οφειλέτης δεν εμπίπτει σε καμία από τις κατηγορίες του άρθρου 1 παράγραφος 2 στοιχεία α) έως δ) της οδηγίας 2002/47/ΕΚ.

⁽¹⁷⁾ Βλέπε άρθρο 1 παράγραφος 3 της οδηγίας 2002/47/ΕΚ όσον αφορά τη δυνατότητα των κρατών μελών να αποκλείσουν από το πεδίο εφαρμογής της τις συμφωνίες παροχής χρηματοοικονομικής ασφάλειας για ορισμένους αντισυμβαλλόμενους.

⁽¹⁸⁾ Βλέπε άρθρα 206 και 296 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013.